

Z ŻYCIA

Politechniki Śląskiej

P.4492/94/95

Rok akademicki
1994/95

nr 8

'95
maj

W NUMERZE

- Uroczystości 50-lecia Politechniki Śląskiej
- Relacja z posiedzenia Senatu
- Z prac JM Rektora
- Stopnie naukowe i stanowiska
- Uroczysta promocja doktorów
- Zarządzenia i pisma okólne JM Rektora
- Współpraca z zagranicą
- 50-lecie Wydziału Budownictwa
- Międzynarodowy sukces naszych studentów
- Olimpiada fizyczna i konkurs chemiczny
- Dzień sportu studenckiego i kronika sportowa
- Kronika żałobna

UROCZYŚTOŚCI 50-LECIA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

● Program uroczystych obchodów jubileuszowych z okazji 50-lecia istnienia Uczelni zainaugurowany został mszą św., odprawioną 22 maja o godz. 19.30 przez JE Ks. Biskupa Ordynariuszaw Diecezji Gliwickiej Jana WIECZORKA w Katedrze p.w. św. Piotra i Pawła w Gliwicach. Homilię adresowaną do pracowników i młodzieży akademickiej wygłosił również Biskup J. Wieczorek. Po mszy św. JM Rektor prof. W. WINKLER podziękował za duchowe wsparcie, jakiego kościół katolicki udzielał przez półwiecze istnienia Uczelni nauczycielom akademickim

i studentom. Podczas mszy występował Akademicki Chór Pol. Śl.

50 LAT POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

● Następnego dnia, o godz. 17.30 w holu Wydziału Górnicztwa i Geologii przed Aulą Główną odbyło się **odsłonięcie tablicy pamiątkowej** ku czci Profesorów przybyłych 50 lat temu ze Lwowa, tworzących zrębę Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Odsłonięto również tablicę pamiątkową z nazwiskami 24 doktorów honoris causa Politechniki Śląskiej z lat 1945-1995. W uroczystości wzięli udział profesorowie - nestorzy, doktorzy honoris causa Pol. Śl., Kierownictwo Uczelni z JM Rektorem oraz zaproszeni goście i pracownicy Uczelni.

Okolicznościowe przemówienie, którego treść zamieszczamy niżej, wygłosił prof.dr inż. Tadeusz TYRLIK, prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Śląskiej.

23 maja 1995 r. - odsłonięcie tablicy pamiątkowej doktorów honoris causa z lat 1945-95

JEGO MAGNIFICENCJO, SZANOWNI GOŚCIE !

Jak wiadomo Politechnika Śląska święci swoje 50-lecie istnienia. 50 lat, jest to okres godny podkreślenia, w tym przypadku rozumiany jako okres intensywnego i znaczącego rozwoju dla dobra nauki, gospodarki i społeczeństwa polskiego.

Na przestrzeni tych 50 lat Politechnika wykształciła wielkie rzesze wartościowych inżynierów, pracowników naukowych i technicznych, które stale zasilały nie tylko chłonny przemysł regionu śląskiego, ale i całego kraju.

W tym miejscu pragnę jednak zwrócić uwagę na genezę jak do tego doszło i co było tym modus vivendi rozwoju Politechniki w najważniejszym początkowym okresie organizacji nowej technicznej wyższej uczelni na ziemiach śląskich. Zamysł stworzenia takiej uczelni na Śląsku istniał już przed wojną, jednakże trudność polegała na braku odpowiedniej kadry naukowo-dydaktycznej.

Tuż po zakończeniu II wojny światowej, postanowiono wrócić do tego zamiaru. Zasadniczą zasługę w tym przypadku ma grupa profesorów z Politechniki Lwowskiej, którzy utworzyli podstawowy trzon kadry naukowo-organizacyjnej. Wykorzystując swoje zdolności i umiejętności naukowe, organizacyjne, swój autorytet i tradycję Politechniki Lwowskiej, poświęcili swoje życie dla budowy zrębów Politechniki Śląskiej. Ich zasługi w tej dziedzinie są nieprzemijające i wymagają ze wszelkich miar upamiętnienia.

Panowie Profesorowie, którzy zgodzili się uprzejmie towarzyszyć mi w tej uroczystości, a mianowicie Pan Prof. Zagajewski i Pan Prof. Szargut, jako Lwowiacy, stanowią ogniwo sprzęgające czasy i tradycje lwowskie z Politechniką Śląską.

Z licznej grupy profesorów lwowskich, pozwolę sobie wymienić jedynie najbardziej znamienite nazwiska tych, którzy ze Lwowa przyjechali już z nominacjami profesorskimi:

z Wydziału Chemicznego

Prof. Wiktor Jakób
Prof. Adolf Joszt
Prof. Marian Kamiński
Prof. Wacław Leśniański

z Wydziału Elektrycznego

Prof. Stanisław Fryze
Prof. Tadeusz Malarski

z Wydziału Mechanicznego

Prof. Włodzimierz Burzyński
Prof. Zygmunt Ciechanowski
Prof. Zygmunt Klemensiewicz
Prof. Stanisław Ochęduszek
Prof. Władysław Rubczyński

z Wydziału Inż. Budowlanego

Prof. Stanisław Brzozowski

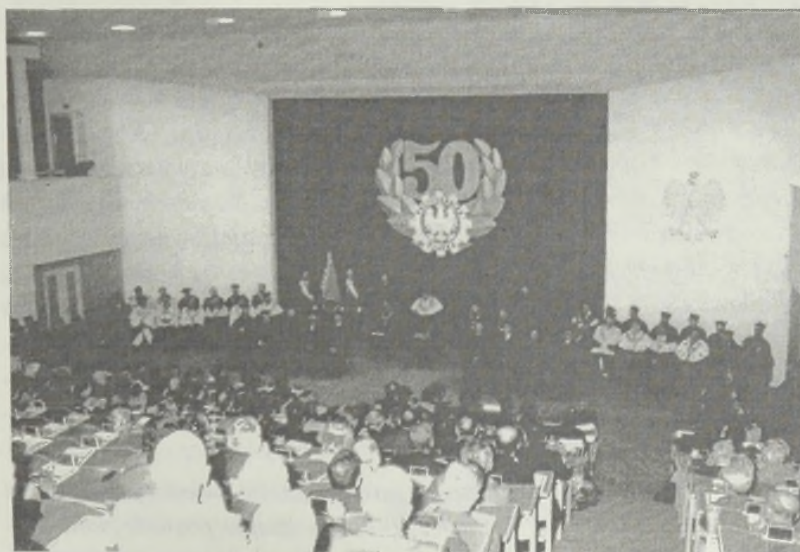
Prof. Władysław Derdacki

Prof. Franciszek Wasilkowski

Liczba osób, którzy przybyli ze Lwowa i posiadają znaczący wkład w organizację naszej Uczelni jest oczywiście znacznie większa i trudno byłoby aby ich wszystkich wymienić. Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Śląskiej, które w swoim składzie posiada członków pamiętających pierwsze chwile tworzenia Uczelni, uważało za swój obowiązek, aby pamięć o Profesorach z Politechniki Lwowskiej i o Ich niekwestionowanym wkładzie w tworzenie podstaw naszej Uczelni została przekazana dla potomności. Realizujemy to w formie tej tablicy pamiątkowej, której treść brzmi:

„Wdzięczni pamięci - Profesorów, Pracowników Naukowych i Technicznych, wywodzących się z Politechniki Lwowskiej - którzy od samego początku związali swoje życie z tworzeniem zrębów nowej Polskiej Wyższej Uczelni Technicznej - Politechniki Śląskiej - w Gliwicach. W 50 rocznicę powstania Politechniki Śląskiej i w 150-lecie Politechniki Lwowskiej. Senat, Społeczność Akademicka oraz Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Śląskiej. Gliwice 1995”.

Wszystkim Im dziękujemy za ich owocny trud, który przyniósł tak bogate efekty dla społeczeństwa i rozwijającej się nauki polskiej. Cześć Ich pamięci.

24 maja 1995 r. - uroczyste posiedzenie Senatu Politechniki Śląskiej

O godz. 18.00 w Auli Głównej odbył się **Koncert Akademickiego Chóru Politechniki Śląskiej oraz Śląskiej Orkiestry Kameralnej.**

● 24 maja o godz. 11.00 w Auli Głównej odbyło się **uroczyste, otwarte posiedzenie Senatu Politechniki Śląskiej**, na które przybyli zaproszeni goście, pracownicy i studenci. Wśród zaproszonych gości byli m.in.: przedstawiciel MEN, Dyrektor Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego dr Jerzy GA-SIOROWSKI, v-ce Wojewoda Katowicki p. Eugeniusz WRÓBEL, JE ks. Arcybiskup Metropolita Katowicki Damian ZIMÓŃ, JE ks. Biskup Ordynariusz Diecezji Gliwickiej Jan WIECZOREK, JE ks. Biskup Pomocniczy Diecezji Gliwickiej Gerard KUSZ, Rektor Uniwersytetu w Essen prof. Elmer LEHMANN, Rektor Uniwersytetu Technicznego w Nowosybirsku prof. Anatolij S. WOSTRIKOW, Rektor Uniwersytetu Technicznego w Mariupolu prof. Igor ŻEŻELEŃKO, Prorektor Politechniki Lwowskiej prof. Jurij RA-SZKIEWICZ, Rektor Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie prof. Tomasz ČERMAK, Prezydent Wyższej Szkoły Zawodowej Würzburg /Scheinfurt/Aschaffenburg prof. Wolfgang FECHNER, Rektor Wyższej Szkoły Zawodowej Zittau/Görlitz prof. Peter DIERICH; Rektorzy uczelni krajowych: AGH w Krakowie, Politechniki Częstochowskiej, Politechniki Świętokrzyskiej, Politechniki Lubelskiej, Politechniki Łódzkiej, Politechniki Rzeszowskiej, Politechniki Wrocławskiej,

Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze, Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu, Uniwersytetu Śląskiego, Śląskiej Akademii Medycznej, AWF w Katowicach; Prorektorzy: Politechniki Krakowskiej, Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu, Akademii Muzycznej w Katowicach, Uniwersytetu Opolskiego, Akademii Ekonomicznej w Katowicach; Rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Kato-

wicach; przedstawiciele uczelni zagranicznych z: Ecolé des Mines Saint Etienne, Uniwersytetu Górniczego w Moskwie, Ecole des Mines w Nancy oraz Helwan University w Kairze; konsulowie USA, Rosji i Czech w Krakowie. W posiedzeniu Senatu uczestniczyli ponadto doktorzy honoris causa Politechniki Śląskiej, byli Rektory naszej Uczelni, prezydenci miast Gliwice, Zabrze, Katowice, Rybnik, przedstawiciele współpracujących z nami instytutów naukowych, instytucji państwowych i przedsiębiorstw, duszpasterze akademicki oraz pracownicy i studenci. Nie zabrakło oczywiście naszego chóru, który hymnem państwowym rozpoczął uroczyste posiedzenie Senatu. **Okolicznościowe przemówienie** (w całości publikujemy je niżej) wygłosił JM Rektor prof. W. WINKLER.

*Ich Ekscelencje,
Magnificencje Rektorzy,
Szanowni Państwo!*

Jest dziwnym zrzędzeniem losu, że pierwsza wyższa uczelnia techniczna na Górnym Śląsku mogła powstać dopiero po zakończeniu drugiej wojny światowej. Przecież o taką uczelnię zabiegano już w okresie międzywojennym, z różnych jednak powodów do jej powstania wtedy nie doszło. Młodzi Ślązacy, chcący zostać inżynierami, studiowali bądź to w Akademii Górniczej w Krakowie czy w Politechnice Lwowskiej, bądź też - znacznie rzadziej - w Politechnice Warszawskiej lub w niemieckiej Wyższej Szkole Technicznej we Wrocławiu.

Wiosną 1945 roku, mimo trwania jeszcze działań wojennych rozpoczęto starania o utworzenie Politechniki Śląskiej w Katowicach. Taka też nazwa widnieje w Dekrecie Prezydenta Krajowej Rady Narodowej z dnia 24 maja 1945 roku, w którym czytamy m.in. „Tworzy się Politechnikę Śląską z siedzibą w Katowicach”, i dalej „Politechnika Śląska dzieli się na cztery Wydziały: Mechaniczny, Elektryczny, Hutniczy, Inżynieryjno-Budowlany”.

30 maja 1945 roku Minister Oświaty powierzył kierownictwo prac nad zorganizowaniem Politechniki Śląskiej profesorowi Władysławowi Kuczewskiemu, późniejszemu pierwszemu Rektorowi Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Dzięki Jego staraniom ostatecznie zlokalizowano naszą Uczelnię w Gliwicach, przy czym miejsce zadekretowanego Wydziału Hutniczego zajmuje Wydział Chemiczny. O szczegółach

mogą się Państwo dowiedzieć z rozprawzonego na tej sali nadzwyczajnego numeru naszego biuletynu informacyjnego „Z Życia Politechniki Śląskiej”.

Spełniło się więc marzenie wielu pokoleń młodzieży śląskiej o własnej uczelni technicznej, o możliwości zdobycia zawodu inżyniera bez konieczności wyjazdu do dalekiego Lwowa. Tak się złożyło, że w wyniku zmian terytorialnych powojennej Polski, właśnie profesorowie z Politechniki Lwowskiej przybyli tu na Śląsk - do Gliwic - i oni stanowili trzon kadry naukowo-dydaktycznej Politechniki Śląskiej w Gliwicach, oni też w głównej mierze naszą Uczelnię tworzyli. Wczoraj oddaliśmy hołd tym profesorom i innym pracownikom przybyłym wtedy ze Lwowa, odsłaniając tablicę pamiątkową ufundowaną przez Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Śląskiej.

Pierwsza inauguracja roku akademickiego 1945/46 na terenie Gliwic odbyła się dnia 29 października 1945 roku. Studia rozpoczęło 2750 studentów; pracowników naukowo-dydaktycznych było wówczas około dwustu.

W miarę rozbudowy Uczelni przybyło wydziałów, nowych gmachów i laboratoriów, zwiększała się liczba kierunków, a także studentów. Powstawała też nowa kadra naukowców, w której znaleźli się również ci, którzy się na tej śląskiej ziemi urodzili. Następowało coraz lepsze zintegrowanie społeczności akademickiej, i dziś już nikt nie pyta „skąd jesteś, skąd przybyłeś”. Liczy się pozycja naukowa, zdolności i stosunek do pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, zaś dla Kierownictwa Uczelni liczy się przywiązanie do Politechniki Śląskiej.

Ta zgodna współpraca doprowadziła do tego, że dziś Politechnika Śląska w Gliwicach należy do wyróżniających się wyższych uczelni technicznych w kraju. Na 10-ciu wydziałach i 18-tu kierunkach kształcą się obecnie prawie 15 tysięcy studentów, z czego ponad 12 tys. na studiach dziennych. Nauczycieli akademickich jest około 1 700, w tym prawie 100 profesorów tytułarnych i około 150 doktorów habilitowanych, z czego stu zajmuje stanowiska profesorów Politechniki Śląskiej.

O randze naszej Uczelni świadczy m.in. to, że siedem z 10-ciu wydziałów posiada pełne prawa akademickie, tzn. mają prawa nadawania stopni doktorskich i prowadzenia przewodów habilitacyjnych. Te same wydziały w ocenie

Komitetu Badań Naukowych uzyskały w bieżącym roku najwyższą kategorię, tj. kategorię A.

W tym pierwszym 50-leciu naszej Uczelni dyplomy ukończenia studiów uzyskało około 75 tys. osób, stopień doktora zdobyło 2400 osób, zaś stopień doktora habilitowanego 430 osób. A że poziom kształcenia i prowadzenia badań naukowych jest dobry, o tym świadczą nasi absolwenci, z których wielu zajmuje eksponowane pozycje w przemyśle i nauce, zarówno w kraju, jak i za granicą.

Należy w tym miejscu postawić pytanie: czy mogło być lepiej, bardziej efektywnie, korzystniej dla pracowników i studentów? Odpowiedź brzmi, tak, mogło być. Zrobiono jednak tyle ile wynikało z możliwości jakie istniały w różnych fazach rozwoju Politechniki Śląskiej. Mówię tu o uwarunkowaniach historycznych, ekonomicznych i politycznych kraju, bo przecież te warunki odcisnęły swoje piętno także na sytuacji naszej Uczelni. Dzisiaj zresztą jest podobnie: niedobory w budżecie państwa i polityka władz państwowych względem szkolnictwa wyższego i nauki dotknęły nas bardzo boleśnie. Jest najwyższy czas, aby dostrzeżono konieczność inwestowania państwa w wykształcenie i naukę, gdyż od tego zależy przyszłość Polski.

Szanowni Państwo!
Drodzy Współpracownicy!

Kończąc swoje przemówienie, z konieczności skrócone do niezbędnego minimum, pragnę z całego serca podziękować tym wszystkim, którzy kontynuują dzieło rozpoczęte 50 lat temu. Wspominam raz jeszcze wszystkich tych, którzy organizowali i rozbudowywali naszą Uczelnię. Wczoraj, w trakcie uroczystego koncertu naszego znakomitego chóru, na naszą prośbę wykonano fragmenty „Requiem” Mozarta, na cześć Tych, którzy odeszli już na zawsze, a którym mamy tyle do zawdzięczenia.

Zwracam się do naszych młodszych kolegów, którzy nas niebawem zastąpią, z apelem, aby dzieło rozpoczęte 50 lat temu kontynuowali, dla dobra

naszej Alma Mater, naszej Ziemi Śląskiej i naszej Ojczyzny.

Po przemówieniu JM Rektora odbyło się odnowienie doktoratów honoris causa Politechniki Śląskiej. Sam akt nadania tytułu honorowego sprowadzał się w przeszłości do wręczenia dyplomu. Z okazji jubileuszu Uczelni akt ten został uzupełniony nałożeniem szarfy doktorskiej, która odtąd będzie trwałym atrybutem godności honoris causa naszej Uczelni. Szarfy te, wraz z Medalem 50-lecia, otrzymali obecni na uroczystości doktorzy honoris causa:

prof. Andrzej BOLEWSKI (AGH Kraków, rok nadania tytułu - 1984)

prof. Stefan WĘGRZYN (Pol. Śląska, 1988)

prof. Leonid I. TUSZYŃSKIJ (Uniwersytet Techniczny w Nowosybirsku, 1989)

prof. Marc ROUBENS (Uniwersytet w Liege, 1990)

prof. Oktawian POPOWICZ (Pol. Śląska, 1990)

prof. Jan SZARGUT (Pol. Śląska, 1992)

prof. Tadeusz ZAGAJEWSKI (Pol. Śląska, 1992)

prof. Rudolf JESCHAR (Uniwersytet w Clausthal, 1993)

prof. Klaus SPIES (Reńsko-Westfalski Uniwersytet Techniczny w Aachen, 1993)

prof. Janusz DIETRYCH (Pol. Śląska, 1993)

24 maja 1995 r. - doktorzy honoris causa Politechniki Śląskiej i rektorzy zaprzyjaźnionych uczelni z Kierownictwem naszej Uczelni

Miłym akcentem uroczystego posiedzenia Senatu było również wręczenie odznaczeń państwowych.

Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski zostali odznaczeni:

profesor Jan SZARGUT

profesor Tadeusz ZAGAJEWSKI

Medale Komisji Edukacji Narodowej otrzymali:

prof.dr hab. Janina ŚLADKOWSKA-ZAHORSKA

dr hab.inż.arch. Stefan ZEMŁA, prof. Pol. Śl.

doc.dr inż. Zdzisław JASKÓŁA

doc.dr inż. Zdzisław POGODA

dr Bronisław SZŁĘK

mgr Alfred KRZYWON

Następnie życzenia i gratulacje dla społeczności naszej Uczelni z okazji jubileuszu przekazali w swoich wystąpieniach: Dyrektor J. GĄSIOROWSKI, Rektor M. PAZDAN (UŚ), Rektor M. HANDKE (AGH), Rektor A. WISZNIEWSKI (Pol. Wrocławska), V-ce Wojewoda E. WRÓBEL, Przewodniczący RM w Gliwicach T. GRABOWIECKI, V-ce Prezydent Gliwic A. KARASIŃSKI oraz rektorzy i przedstawiciele uczelni zagranicznych z Nowosybirsk, Ostrawy, Clausthal i Mariupola.

W imieniu doktorów honoris causa i swoim własnym przemawiał profesor J. DIETRYCH.

Z okazji jubileuszu nadeszły do Uczelni adresy gratulacyjne od Prezesa Rady Ministrów Józefa OLEKSEGO i Wojewody Katowickiego Eugeniusza CISZAKA (publikujemy je niżej) oraz Przewodniczącego Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego prof. Jerzego OSIOWSKIEGO i wielu innych przedstawicieli życia społeczno-gospodarczego w kraju.

O jubileuszu 50-lecia naszej Uczelni informowały w maju telewizja, radio i prasa.

Już w kwietniu, o czym pisaliśmy w poprzednim numerze Z ŻYCIA..., Ośrodek Telewizji Regionalnej w Katowicach nadał półgodzinny program zatytułowany ZŁOTE GODY.

24 maja w magazynie AKTUALNOŚCI mogliśmy obejrzeć migawki z uroczystego

PREZES RADY MINISTRÓW
Józef Oleksy

Warszawa, 1995.05.24

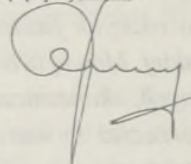
Szanowni Państwo,

Z okazji Jubileuszu 50 - lecia działalności Politechniki Śląskiej proszę przyjąć serdeczne gratulacje i najlepsze życzenia.

Znaczący dorobek Politechniki świadczy o twórczym współuczestnictwie w budowie nowoczesnej Polski Wysoko wykształceni absolwenci Waszej Uczelni są przygotowani do sprostanania aktualnym warunkom życia i sytuacji gospodarczej kraju. Ma to szczególne znaczenie dla górnictwa i metalurgii, energetyki i elektrotechniki, elektroniki i automatyki. Dzięki dostosowaniu programu studiów do wymagań zmieniającej się rzeczywistości Politechnika Śląska ma szczególne znaczenie dla rozwoju regionu i kraju. Kadra naukowa i absolwenci wspierają swoją wiedzą skomplikowane procesy restrukturyzacji przemysłu, wpływają na tworzenie się nowej infrastruktury przemysłowej, dostosowując ją do standardów europejskich.

Dlatego oprócz gratulacji i wyrazów szacunku dla tradycji uczelni i jej obecnego dorobku, życzę Senatowi, profesorom, młodym pracownikom nauki i młodzieży studenckiej powodzenia w realizacji planów i zamierzeń, satysfakcji z osiągnięć dydaktycznych i naukowych oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Łącząc wyrazy szacunku

Pan
Prof. dr hab. inż. Wilibald WINKLER
J.M. Rektor
oraz Senat
Politechniki Śląskiej

WOJEWODA KATOWICKI
EUGENIUSZ CISZAK

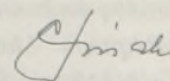
Katowice, 18 maja 1995 r.

*Jego Magnificencja
Rektor Politechniki Śląskiej
w Gliwicach
Prof. dr hab. inż. Wilibald Winkler*

Dziękując za otrzymane zaproszenia ubolewam, iż zobowiązanymi powinnościami służbowymi nie mogę uczestniczyć w uroczystościach jubileuszowych 50-lecia Politechniki Śląskiej. Uczelni, która odgrywała tak istotną rolę w życiu naukowym i gospodarczym naszego Regionu. Wykształceni w jej murach jako liczni inżynierowie swoją wiedzą i umiejętności zawodowymi służą społeczności województwa katowickiego oraz całego kraju, wpływając na rozwój wielu dziedzin przemysłu, budownictwa i komunikacji.

Z okazji półwiecza istnienia Uczelni pragnę za pośrednictwem listu złożyć na Pańskie ręce, Panie Rektorze, serdeczne gratulacje i najlepsze życzenia.

Stoconej Politechnice Śląskiej, z którą jako absolwent jestem szczególnie emocjonalnie związany, życzę dalszego owocnego rozwoju, zaś Jej Profesorom, wszystkim Wykładowcom i Studentom wiele satysfakcji, jaką może dać zrybienie łajników nauki i poszukiwanie prawdy.
Ad multos annos!

posiedzenia Senatu oraz krótką rozmowę z JM Rektorem prof. W. Winklerem.

Więcej czasu poświęciły nam rozgłoszenie radiowe: Radio Puls, Radio Katowice i Radio Flash. Radio Puls, co trzeba podkreślić z sa-

tysfakcją, w tygodniu poprzedzającym uroczystości jubileuszowe nadawało kilka razy dziennie komunikaty dotyczące programu obchodów jubileuszu. 16 maja nadano kilkudziesięciminutową rozmowę z JM Rektorem W. Winklerem oraz Prorektorem B. Pochopieniem. W tym samym tygodniu nadano bardzo interesującą audycję, w której główną rolę powierzono prof. S. Węgrzynowi. Audycja ta została powtórzona w kilku odcinkach 24 maja. W tym dniu Radio Puls informowało również na bieżąco o odbywającym się uroczystym posiedzeniu Senatu. Radio Katowice i Radio Flash poświęciły nam wprawdzie mniej czasu antenowego, ale dzięki nim udało nam się poinformować o półwiecznej działalności naukowo-dydaktycznej Uczelni znacznie szersze grono mieszkańców regionu.

No i prasa. Prasa nasza szuka obecnie sensacji i trudno było zaistnieć na jej pierwszych stronach z wiadomościami, które przecież nie były sensacyjne. Ale i w tym względzie odnotowaliśmy wyjątek. Oto Nowiny Gliwickie z dnia 25.05.br na pierwszej stronie zamieściły początek rozmowy z JM Rektorem prof. W. Winklerem zatytułowanej **PÓLWIECZE GLIWICKIEJ UCZELNI** i dokończoną na str. 4 pod hasłem „**Szczęśliwa trzynastka czyli jubileuszowe refleksje**”. Tytuł trafny, bowiem prof. W. Winkler, którego podobizną zamieszczono, jest trzynastym Rektorem Politechniki Śląskiej. A dlaczego szczęśliwa? Wynika to z odpowiedzi na pytanie p. redaktora: Czy będzie Pan ubiegał się o ponowny wybór na stanowisko rektora uczelni w przyszłej kadencji? Odpowiedź: „*Ustawa o szkolnictwie wyższym wyklucza taką możliwość. W sierpniu przyszłego roku kończy mi się druga kadencja rektorska. Nie mogę po raz trzeci ubiegać się o wybór na to stanowisko. I tak uważam, że >>trzynastka<< była w moim przypadku bardzo szczęśliwa*”. Tydzień później (1.06.br.) w Nowinach mogliśmy przeczytać (już na str.2) relację z uroczystego posiedzenia Senatu zatytułowaną **DLA JEDNYCH - SZARFY, DLA INNYCH - MEDALE** wraz ze zdjęciem z Auli Głównej.

Trybuna Śląska zamieściła dwie publikacje: **NOWOCZESNA PIĘCDZIESIĘCIOLATKA** (23.05.br - str. 2) oraz **WIDOK Z DOŁKA** (24.05.br - str. 5). W pierwszej omówiono powstanie Uczelni i jej dzień dzisiejszy. Druga - to rozmowa z JM Rektorem zilustro-

wana Jego podobizną. A dlaczego „widok z dołka”? Otóż na pytanie: „Czyżby więc uczelni u progu drugiego pięćdziesięciolecia groziła zapaść finansowa i brak perspektyw? - prof. W. Winkler udzielił odpowiedzi: „*Musimy przebrnąć przez ten dołek finansowy, bo bez pieniędzy trudno myśleć o radykalnych reformach. Ale w dalszej perspektywie marzy nam się poszerzenie kierunków kształcenia, aby uczelnia uzyskała charakter uniwersytetu technicznego. Widzimy pewne szanse w propozycji rektora Śląskiej Akademii Medycznej, żeby kształcić technologów medycznych. Myślimy o kierunkach pedagogicznych dla kształcenia nauczycieli zawodu, czy językowych, gdyż odczuwa się katastrofalny brak tłumaczy tekstów technicznych. To oczywiście bardzo dalekosiężna wizja, ale nie można żyć wyłącznie kłopotami dnia codziennego. Z doliny warto czasem spojrzeć na panoramę gór*”. Tyle w prasie regionalnej.

Prasa ogólnopolska zamieściła oficjalny komunikat PAP o 50-leciu Politechniki Śląskiej. Niestety nie udało nam się - nie po raz pierwszy zresztą - wejść do programów ogólnopolskich radia i telewizji. Może na 100-lecie?

SENAT

■ 9 maja 1995 r. odbyło się ósme, w r.ak. 1994/95, zwyczajne posiedzenie Senatu Politechniki Śląskiej. W porządku obrad: zaopiniowanie wniosku Politechniki Częstochowskiej w sprawie nadania profesorowi Januszowi Witoldowi ELSNEROWI tytułu doktora honoris causa, wyrażenie zgody na mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dra hab.inż. Janusza PIOTROWSKIEGO w Instytucie Automatyki, zasięgnięcie opinii w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego dra hab.inż. Jana ZAWADIKA w Instytucie Chemii i Technologii Organicznej, zatwierdzenie zmian w zasadach gospodarki finansowej Uczelni, zatwierdzenie planu finansowego Uczelni na rok 1995, podjęcie uchwał w sprawie rodzajów zajęć i liczebności grup studenckich w r.ak.1995/96 oraz zasad ustalania pensum i godzin obliczeniowych w r.ak. 1995/96, sprawy bieżące i wolne wnioski.

W posiedzeniu uczestniczyło 40 członków Senatu i 7 zaproszonych gości.

■ **Opinię w sprawie nadania profesorowi J.W. ELSNEROWI tytułu doktora honoris causa Politechniki Częstochowskiej** przedstawił prof.dr hab.inż. Tadeusz CHMIELNIAK.

Prof. J.W. Elsner, urodzony w 1928 r. w Warszawie, jest absolwentem Politechniki Częstochowskiej. Tytuł prof.ndzw. uzyskał w 1977 r., a prof.zw. w 1989 r. Dwa lata później został wybrany Członkiem Korespondentem PAN. Pełnił i nadal pełni szereg funkcji zawodowych i akademickich; był m.in. Rektorem Politechniki Częstochowskiej (1984-90), członkiem Rady Głównej Sz.W (1982-84), a od 1977 r. jest dyrektorem Instytutu Maszyn Ciepłych. Jego główną specjalnością naukową jest aerodynamika turbin ciepłych oraz turbulencja przepływów i jej metrologia. Wyniki swych prac przedstawił w ponad 160 opracowaniach naukowych. Pod Jego kierownictwem rozwinięto nowe analityczno-numeryczne i eksperymentalne instrumenty badawcze, które ukształtowały w Pol. Częstochowskiej oryginalną koncepcję metodologiczną badań palisadowych. Wykształcił liczną grupę pracowników naukowych (12 doktorów i 2 doktorów habilitowanych). Występował na wielu renomowanych kongresach i konferencjach naukowych o zasięgu światowym. Od wielu lat bierze czynny udział w różnych naukowych strukturach organizacyjnych o zasięgu międzynarodowym; m.in. jest aktualnie przewodniczącym Komitetu Narodowego International Union of Theoretical and Applied Mechanics przy IV Wydziale PAN. Ponadto jest przewodniczącym Komitetu Mechaniki PAN oraz członkiem Prezydium Komitetu Termodynamiki i Spalania PAN. Całej Jego dotychczasowej działalności naukowej i pedagogicznej towarzyszy troska o rozwój dyscyplin naukowych, którym się poświęcił, rozwój Instytutu i Uczelni. Swoją bardzo wszechstronną opinię o Kandydacie, prof. T. Chmielniak zakończył następująco: *„...wyrażam głębokie przekonanie, że wniosek Pol. Częstochowskiej o nadanie tytułu doktora honoris causa profesorowi J.W. Elsnerowi jest słuszny i w pełni uzasadniony”*.

W tajnym głosowaniu Senat poparł większością głosów (31 „tak”, 2 „nie”, 1 „wstrz.”) wniosek Politechniki Częstochowskiej.

■ Wniosek Rady Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki o **mianowanie na**

stanowisko profesora zwyczajnego prof.dr hab.inż. Janusza PIOTROWSKIEGO zreferował Dziekan J. CHOJCAN.

Prof. J. Piotrowski (l. 61, doktorat - 1964 r., habilitacja na Pol. Warszawskiej - 1986 r., tytuł naukowy prof. ndzw. - 1988 r.) jest pracownikiem Uczelni od 1957 r. Jego dorobek naukowy, skoncentrowany na podstawowych zagadnieniach metrologii i systemach pomiarowych stosowanych w przemyśle, jest bogaty i bardzo aktualny. Został on podsumowany w 5 książkach, z których 2 zostały wydane w językach angielskim i rosyjskim. Jest promotorem 10 prac doktorskich, recenzentem 18 przewodów doktorskich i 5 rozpraw habilitacyjnych oraz recenzentem dorobku naukowego do 4 wniosków o tytuł profesora. Od 1968 r. kieruje Zakładem Systemów Pomiarowych w Instytucie. Jest twórcą i opiekunem specjalności Systemy Pomiarowe oraz autorem wielu monografii i artykułów, a także członkiem Kolegium Redakcyjnego w kwartalniku PAN „Metrologia i systemy pomiarowe”. Opiniodawcy wniosku (prof. J. Barzykowski i prof. L. Spiralski) bardzo wysoko ocenili dorobek naukowy i dydaktyczny Kandydata oraz zwrócili uwagę na Jego autorytet krajowy i międzynarodowy w zakresie metrologii.

Wniosek został pozytywnie zaopiniowany przez Senacką Komisję ds. Kadry Naukowej. Poparcie dla Kandydata wyraził również prof. S. WĘGRZYN, zwracając uwagę na Jego znaczące osiągnięcia w zakresie miernictwa przemysłowego.

Senat zaopiniował wniosek pozytywnie większością głosów (33 „tak”, 3 „nie”).

■ Wniosek Rady Wydziału Chemicznego o **mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego dr hab.inż. Jana ZAWADIAKA** w Instytucie Chemii i Technologii Organicznej przedstawił Dziekan J. SUWIŃSKI.

Dr hab.inż. J. Zawadiak (l.48, doktorat - 1975 r., habilitacja - 1991 r.) jest pracownikiem Uczelni od 1970 r. W działalności naukowej zajmuje się zagadnieniami związanymi z procesami utleniania związków organicznych tlenem cząsteczkowym oraz z procesami otrzymywania i reakcjami organicznymi związków nadtlenowych. Zajmuje się również syntezą związków o wysokiej czystości, związków farmaceutycznych, środków zapachowych i środków pomocniczych dla two-

rzyw sztucznych. Jest autorem 26 prac naukowych, w tym 22 opublikowanych, współautorem 15 patentów, w tym 3 zagranicznych. Wyniki swoich prac przedstawił na sympozjach krajowych (9) i zagranicznych (4). Jest promotorem 2 otwartych przewodów doktorskich i współautorem 2 skryptów. Wyróżniony 2 nagrodami Ministra i 7 nagrodami JM Rektora. Jest zaangażowany w działalności organizacyjnej na rzecz Uczelni; w latach 1984-85 i 1990-93 był członkiem Senatu, a od 1993 r. jest Prodziekanem ds. Studenckich na Wydziale.

Wniosek został pozytywnie oceniony przez Senacką Komisję ds. Kadry Naukowej. Bardzo pozytywne opinie o Kandydacie wyrazili prof. J. ZABŁOCKI (jest jednym z najlepszych młodych pracowników nauki, jest technologiem posiadającym ogromne zdolności w zakresie zastosowań praktycznych), Prorektor B. POCHOPIEŃ, Prorektor Wł. SIKORA oraz prof. M. PAZDUR. Senat poparł wniosek jednomyślnie.

■ W kolejnym punkcie rozpatrzono **propozycje zmian do „Szczegółowych zasad gospodarki finansowej Politechniki Śl.”** Potrzeba zmian wynika z przekazania środków na wynagrodzenia osobowe do jednostek podstawowych Uczelni. Kierownictwo Uczelni przedstawiło wraz z proponowanymi zmianami 3 załączniki zawierające:

- zasady i kryteria podziału środków finansowych i limitu wynagrodzeń osobowych jednostek podstawowych,
- zasady gospodarowania środkami finansowymi przeznaczonymi na remonty budynków i budowli,
- zasady i kryteria podziału środków na badania własne.

● Przed dyskusją wysłuchano opinii Senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów, którą przedstawił prof. J. BENDKOWSKI. W odniesieniu do „Szczegółowych zasad gospodarki finansowej” **Komisja zaleciła:**

1. stałe doskonalenie szczegółowych zasad gospodarki finansowej łącznie z próbą nakreślenia modelu docelowego,
2. opracowanie koncepcji i założeń wprowadzania rozliczeń finansowych między jednostkami organizacyjnymi w Politechnice Śląskiej do końca września 1995 r.

Koncepcja powinna obejmować w szczególności rozliczenia dotyczące:

- świadczonych zajęć dydaktycznych przez pracowników Politechniki Śląskiej spoza Wydziału zlecającego zajęcia,

- wynajmu pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów itp.,

3. przeanalizowanie obowiązującego regulaminu nagród dla studentów oraz zasad gospodarki funduszem pomocy materialnej dla studentów w Politechnice Śląskiej.

Zdaniem Komisji postanowienia ww. regulaminów powinny uwzględniać między innymi:

- wprowadzone zasady gospodarki finansowej,

- obecną sytuację finansową Uczelni.

W opinii dotyczącej zasad podziału środków dotacji budżetowej na działalność dydaktyczną w 1995 r., Komisja zwróciła uwagę na następujące zagadnienia:

1. Rozdział dotacji dokonany został przede wszystkim w oparciu o wydatki funduszu plac w 1994 r.

2. Z przedstawionych wariantów (pięć) wybrany został wariant V, który charakteryzuje się tym, że:

- koszty ogólnouczelniane stanowią 16,3% w strukturze kosztów, są najniższe spośród przedstawionych wariantów,

- dla wydziałów do podziału wg ustalonych kryteriów pozostaje 68% dotacji do podziału,

- dotacja na działalność dydaktyczną w 1995 r. dla wydziałów i jednostek międzywydziałowych, ogólnouczelnianych wynosi 79,6%,

- w wariacie V zaproponowano wydzielenie 3% rezerwy Rektora w stosunku do środków finansowych dla wydziałów oraz 1,5% rezerwy z dotacji Uczelni,

- w 1995 r. koszty osobowego funduszu plac stanowią 84,5% dotacji na działalność dydaktyczną w Politechnice Śl.

Komisja zaproponowała, aby zobowiązać odpowiednio jednostki organizacyjne służb ekonomicznych i administracyjnych do:

- przeprowadzenia wg wariantu V podziału dotacji na poszczególne wydziały i pozostałe

jednostki organizacyjne, z uwzględnieniem zaproponowanej rezerwy Rektora,

- przedstawienia sposobu, formy sporządzenia planów rzeczowo-finansowych wydziałów wraz z niezbędnymi objaśnieniami.

We wniosku końcowym Komisja ds. Budżetu i Finansów zaproponowała przyjęcie przedstawionych dokumentów i zwróciła uwagę na potrzebę stałego doskonalenia wprowadzanych zasad oraz podjęcia działań w celu ograniczenia deficytu w środkach finansowych na działalność dydaktyczną w 1995 r. i funduszu pomocy materialnej dla studentów.

● Waga problemu sprawiła, iż dyskusja była długa i niezmiernie wnikliwa. Wypowiadali się: mgr W. WYDRYCHIEWICZ, prof. A. ZASTAWNY, prof. R. SOSNOWSKI, prof. S. WĘGRZYN, prof. J. SUWIŃSKI, prof. K. MIKSCH, prof. T. GLINKA, prof. W. CHOLEWA, prof. J. CHOJCAN, prof. B. DRZEŹLA, dr B. PALUCHIEWICZ, prof. L. DOBRZAŃSKI, prof. F. KRASUCKI, prof. M. PAZDUR, dr A. SOBAŃSKI, prof. A. KLIMPEL i prof. W. WINKLER.

A oto ważniejsze **wnioski i uwagi** zgłoszone w trakcie dyskusji:

- Istnieje obawa co do wypłacalności Wydziału Matematyczno-Fizycznego w roku bieżącym. Ponad 80% zajęć pracownicy Wydziału prowadzą na innych wydziałach, a środki przyznane są w zależności od liczby studentów. (Wyjaśniono, iż niedobory zostaną pokryte z rezerwy rektora).
- Wprowadzenie nowych zasad z pewnością stworzy wiele problemów, jednak brak takiej decyzji ustawiłby naszą Uczelnię na ostatniej pozycji wśród dużych uczelni krajowych, jeśli chodzi o samodzielność finansową wydziałów. Podstawowe wymogi gospodarowania finansami wymagają przekazywania praw i obowiązków do jednostek wewnętrznych uczelni. Ujawniają się w ten sposób jednostki silne i te, którym trzeba będzie udzielić pomocy, po przeanalizowaniu przyczyn słabości.
- Bardzo ważne jest, aby wszystkie środki finansowe były dzielone według ogólnie znanych i bezwzględnie przestrzeganych kryteriów. Dotyczy to także środków przeznaczonych na remonty.

- Uczelnie, które chcą uczestniczyć w zmianach ustrojowych kraju muszą w swoich planach budżetowych przewidzieć takie warunki kształcenia, które pozwolą wykształcić inżyniera o najwyższych kwalifikacjach zawodowych. Błędem byłoby nie myśleć o nowoczesności i nie inwestować w laboratoria naukowo-techniczne, determinujące sylwetkę przyszłego inżyniera.

- Stwierdzono, iż moment wprowadzenia zmiany w finansowaniu jest wyjątkowo niekorzystny ze względu na deficyt budżetowy Uczelni oraz fakt, że Uczelnia znajduje się w połowie roku budżetowego, a większość decyzji w odniesieniu do dydaktyki została podjęta w roku ubiegłym.

- Wyrażono opinię, że sposób wprowadzania zmian jest chaotyczny, szczególnie w sferze zarządzania. Klasycznym przykładem - jak podano - jest sprawa etatyzacji pracowników inżynieryjno-technicznych, która okazała się niepotrzebna, a wzbudziła wiele nerwowości.

- W działaniach Komisji nie uwzględniono wszystkich uwag krytycznych Dziekanów. Dotyczy to m.in. zasad rozdziału pierwotnego, czyli proporcji między środkami przekazywanymi na wydziały i środkami przekazywanymi poza wydziały. Zdaniem kilku dyskutantów uwzględniono przede wszystkim potrzeby działań poza wydziałami, a resztę podzielono ściśle według określonego algorytmu, co do którego nie ma zastrzeżeń. Ponadto nie wykazano wprost obciążeń wynikających z niedoboru limitu funduszu płac.

- Wyrażono sugestię, aby w roku bieżącym wprowadzić zmiany zasad finansowania pilotażowo, czyli na tych wydziałach, które chcą.

- Największe trudności, jak stwierdzono, będą mieć wydziały, na których koszty kształcenia są najwyższe. Wprowadzenie nowych zasad finansowania musi doprowadzić do przeanalizowania tych kosztów i podjęcia działań zmierzających do pozyskiwania dodatkowych środków we własnym zakresie.

- Wyrażono opinię, że wydziały i służby finansowo-gospodarcze Uczelni nie są przygotowane do nowych reguł postępowania, ale niepodejmowanie decyzji o wprowadzeniu zmian w zasadach finansowania byłoby błędem.

- Za pozytywne fakty towarzyszące zmianom uznali niektórzy dyskutanci to, że rozpoczęcie się okres poszukiwania rezerw oraz, że inwestowanie w aparaturę na wydziałach będzie premiowane.
- Zwolennicy wprowadzenia reformy zasad finansowania od zaraz argumentowali, że kryzys szkolnictwa wyższego ma charakter - jak się wyrazili - permanentny i nie będzie także w przyszłości odpowiednich warunków na jej wprowadzenie.
- Wyrażono nadzieję, że kontynuacja reformy doprowadzi w przyszłości do sytuacji, w której zacznie się racjonalnie gospodarować pomieszczeniami.
- Wnioskowano, aby Wydział Matematyczno-Fizyczny potraktować jako jednostkę ogólnouczelnianą, gdyż tylko w 20% realizuje obciążenie dydaktyczne dla swoich studentów.
- Wnioskowano także, aby zastanowić się nad częściowym finansowaniem dydaktyki przez studentów.
- Kilku dyskutantów wyraziło opinię, że ciężar reformy i pokrycie deficytu finansowego przeniesiono na grupę nauczycieli akademickich.

● Na wniosek prof. J. SUWIŃSKIEGO odbyło się **głosowanie tajne**, w którym Senat opowiedział się większością głosów (25 „tak”, 5 „nie”, 6 „wstrz.”) za przyjęciem zaproponowanych zmian do „Szczegółowych zasad gospodarki finansowej Politechniki Śl.”

■ Nie mniej ważnym od poprzedniego był następny punkt obrad, dotyczący **zatwierdzenia planu finansowego na rok 1995**.

● Plan ów zreferował dyr. W. WYDRYCHIEWICZ. Został on przygotowany na podstawie projektu „Szczegółowych zasad...” zatwierdzonego w poprzednim punkcie i zawiera 12 tablic i część opisową. Zasadnicze różnice w trybie opracowania tegorocznego planu w stosunku do planów z lat poprzednich sprowadzają się do:

- ograniczenia stopnia szczegółowości kosztów w poszczególnych rodzajach działalności Uczelni,
- wprowadzenia kwot i limitów dla poszczególnych wydziałów.

Podstawą do opracowania planu finansowego były: dotacja budżetowa MEN (42 053 000 zł nowych) wraz z limitem wynagrodzeń osobowych (23 685 000 zł), uwzględniającym skutki regulacji płac od stycznia br., oraz dotacja KBN (17 167 100 zł). Na działalność dydaktyczną nastąpił przyrost dotacji o 10% (jest to skutek regulacji płac od stycznia, brak natomiast skutków regulacji płac od czerwca br.). Fundusz pomocy materialnej wzrósł o 57,6%, ale przy deficycie z roku ubiegłego ok. 19 mld zł (starych), koszty bieżącego roku nie będą mogły być pokryte w całości. Przy konstrukcji planu przyjęto warunek bilansowania się dochodów i kosztów. Poważnym problemem jest powstała w 1994 r. strata bilansowa w działalności eksploatacyjnej (12,2 mld zł), której zniwelowanie lub choćby zmniejszenie powinno być jednym z głównych zadań gospodarki finansowej w roku bieżącym. W wydatkach rzeczowych przyjęto kwoty oszacowane w taki sposób, aby uzyskać bilansowanie się dochodów i kosztów w działalności eksploatacyjnej. Efektem tego są obniżone w stosunku do roku 1994 koszty: remontów (92,2%), zużycia materiałów (80,8%), pozostałych usług (85%). Koszty wynagrodzeń założono na poziomie niezbędnym dla zapewnienia obecnych płac aktualnie zatrudnionych pracowników. Zaplanowano wzrost dochodów w działalności badawczej (o 38%), ale jego uzyskanie zależne jest oczywiście od aktywności wydziałów.

● **Opinię do planu** opracowała Komisja ds. Budżetu i Finansów. Opinia zawiera: ważniejsze uwagi do przedłożonego projektu planu, a w tym: zagrożenia, warunki dla realizacji planu, uwagi formalne i wniosek końcowy. Ze względu na jej obszerność (5 stron) przedstawiamy krótkie omówienie oraz wniosek końcowy w całości.

Szczegółowa analiza planu dokonana przez Komisję wskazuje na realną możliwość wystąpienia deficytu w 1995 r. W planie zaplanowano straty w działalności dydaktycznej (486 270 zł), badawczej w ZD Odlewnictwa (138 730 zł) oraz łączną stratę w działalności eksploatacyjnej w wysokości 100 000 zł, którą zamierza się pokryć z operacji finansowych. W projekcie planu nie uwzględniono w koszcie amortyzacji przeszacowania środków trwałych, które ma być dokonane w roku bieżącym. Z zestawienia środków finansowych

na 1995 r. wynika następująca ich struktura: działalność eksploatacyjna - 87,6%, fundusz pomocy materialnej dla studentów - 10,0%, fundusz inwestycyjny dla wydziałów - 2,0%. Resztę (0,6%) stanowią własny fundusz stypendialny i działalność ogólnotechniczna. Komisja zwróciła uwagę, że plan realizowany będzie w warunkach poważnych napięć finansowych, gdyż uzyskana dotacja MEN na działalność dydaktyczną pokrywa jedynie 87,3% zaplanowanych kosztów własnych tej działalności.

Wniosek końcowy Komisji był następujący:

Komisja ds. Budżetu i Finansów Senatu Pol. Śl. proponuje przyjąć przedłożony projekt Planu rzeczowo-finansowego Politechniki Śląskiej na rok 1995.

Komisja uważa, że przyjęcie ww. Planu umożliwi:

- przekazanie środków finansowych do dyspozycji wydziałów w szczególności:
- dotacji na działalność dydaktyczną, w tym limitu osobowego funduszu plac,
- własnego funduszu stypendialnego,
- środków na inwestycje
- oszacowanie w miarę dokładnie deficytu Uczelni w 1995 r. i opracowanie środków zaradczych dla jego zmniejszenia.

● W dyskusji (prof. J. SUWIŃSKI, p. M. PAC-POMARNACKA, dr KOSSUTH, mgr W. WYDRYCHIEWICZ, dr W. PILLICH, mgr H. BAŁUKA, dr A. SOBAŃSKI, prof. S. WĘGRZYN) zwracano uwagę m.in. na:

- konieczność wypracowania sposobów zmniejszenia deficytu budżetowego i racjonalizacji gospodarki finansowej w Uczelni;
- trudności w skonstruowaniu budżetu Biblioteki Głównej (dotacja MEN pokrywa potrzeby tylko w ok. 50%, Ministerstwo oczekuje, że Uczelnia sfinansuje resztę potrzeb);
- konieczność włączenia się jednostek pozawydziałowych i ogólnouczelnianych w racjonalizację kosztów.

W głosowaniu jawnym Senat zatwierdził „Plan finansowy na 1995 rok” większością głosów, przy dwóch głosach „wstrzymujących się”.

Przyjęcie planu finansowego Uczelni inicjuje kolejne działania związane z opracowaniem planów wydziałowych. W związku z tym Dy-

rektor Administracyjny powołał zespół konsultacyjny w składzie: mgr Fr. Kozłowski, mgr A. Kondel, mgr J. Ciesiołka, mgr E. Merta.

■ Kolejny punkt dotyczył **podjęcia uchwał w sprawie rodzajów zajęć i liczebności grup studenckich w r.ak. 1995/96 oraz zasad ustalania wymiaru pensum i godzin obliczeniowych.**

Sprawę zreferował Prorektor B. POCHOPIEŃ. Projekt pierwszej uchwały, dotyczącej rodzajów zajęć i liczebności grup studenckich w r.ak 1995/96 został, po krótkiej wymianie zdań (dr A. SKOĆ, st. J. DRAGAN, prof. B. POCHOPIEŃ), przyjęty jednogłośnie.

Projekt uchwały w sprawie zasad ustalania wymiaru pensum i godzin obliczeniowych znalazł więcej dyskutantów (dr B. PALUCHIEWICZ, prof. L. DOBRZAŃSKI, dr A. SOBAŃSKI, prof. F. KRASUCKI), choć dyskusja dotyczyła głównie niezręcznych bądź niejasnych sformułowań. W efekcie uchwałę przyjęto większością głosów, przy 2 „wstrzymujących się”.

W stosunku do uchwał z poprzedniego roku akademickiego zaproponowano tylko jedną zmianę. Dotyczy ona kompetencji Rektora co do możliwości zmiany liczebności grup. Otóż zmiana liczebności grup w zakresie zajęć prowadzonych przez wydziały może być obecnie dokonywana przez dziekanów, a w odniesieniu do zajęć prowadzonych przez SPNJO i Ośrodek Sportu - przez Rektora.

■ W sprawach bieżących i wolnych wnioskach wypowiedzieli się:

● JM REKTOR zaprosił członków Senatu na uroczystości związane z jubileuszem 50-lecia Uczelni. Przy okazji zdementował plotki, jakoby koszty albumu, medalu 50-lecia, tablic pamiątkowych i nadzwyczajnego wydania „Z ŻYCIA...” były finansowane z budżetu Uczelni. Wszystkie wydatki zostały sfinansowane przez sponsorów zewnętrznych.

● Dyr. W. WYDRYCHIEWICZ poinformował o terminie i miejscu spotkania z przedstawicielami wydziałów, zajmującymi się opracowaniem planów rzeczowo-finansowych.

● Dyr. Cz. GARNCARZ zaprosił na tradycyjny „Dzień sportu” organizowany przez Ośrodek Sportu w dniu 11 maja br.

● Dr A. SOBAŃSKI zapoznał Senat z przyjętym stanowiskiem V Walnego Zjazdu Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego „Solidarność” w sprawie wywiązywania się ze zobowiązań podjętych względem polskiej młodzieży i uczelni wyższych przez władze państwowe.

Z PRAC JM REKTORA

■ 10 maja odbyło się w Rektoracie spotkanie Kierownictwa Uczelni z Przewodniczącym Rady Miejskiej w Gliwicach panem T. GRABOWIECKIM i Prezydentem Miasta panem Z. FRANKIEWICZEM. Celem spotkania były uzgodnienia dotyczące współpracy między Miastem i Uczelnią. W szczególności omawiano dalszy tok postępowania w zakresie ostatecznego wyznaczenia granicy Dzielnicy Akademickiej.

■ W dniach 12 i 13 maja JM Rektor uczestniczył w Konferencji Rektorów Wyższych Uczelni Technicznych, która odbyła się w Zielonej Górze z udziałem podsekretarza stanu w MEN pana prof. Przybysza, przewodniczącego RG Sz. W. pana prof. Osiewskiego, prezesa Fundacji Nauki Polskiej pana prof. Grabskiego oraz sekretarza KBN pana dra Frąckowiaka. Konferencja wypracowała i przyjęła cztery dokumenty:

1. Stanowisko w sprawie rozwiązań organizacyjno-prawnych dotyczących szkolnictwa wyższego
 2. Stanowisko w sprawie finansowania szkolnictwa wyższego i jego udziału w budżecie 1996 roku
 3. Stanowisko w sprawie projektu ustawy o utworzeniu Agencji Techniki i Technologii
 4. Stanowisko w sprawie założeń reformy systemu pomocy materialnej dla studentów
- W sprawie pierwszej Konferencja wypowiedziała się m.in., że:

"Spełnienie wymogów dalszego zwiększenia liczby studentów, przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu kształcenia, wymaga od Rządu i Parlamentu R.P. jednoznacznego określenia polityki wobec szkolnictwa wyższego. Jednym z podstawowych elementów tej polityki muszą być przewidywane nakłady finansowe, zarówno na

kształcenie studentów, jak i na pomoc materialną dla młodzieży. Aby zlikwidować obecnie istniejący kryzys edukacyjny oraz sprostać szybko rosnącym wymaganiom, wzrost tych nakładów musi być bardzo znaczny i powinien być odnoszony do liczby i poziomu kształconych studentów.

Dopiero po zdefiniowaniu przez Rząd zadań i środków dla szkolnictwa wyższego, środowisko akademickie będzie mogło przystąpić do wnikliwej analizy rozwiązań prawno-organizacyjnych niezbędnych dla realizacji tych zadań. Wówczas będzie można w sposób odpowiedzialny przystąpić do nowelizacji obowiązującej ustawy o szkolnictwie wyższym, która przy wszystkich swych niedomaganiach odegrała ogromną rolę w rozwoju kształcenia na poziomie wyższym".

W sprawie finansowania szkolnictwa wyższego Rektorzy zdecydowanie poparli ocenę sytuacji dokonaną przez Radę Główną Szkolnictwa Wyższego w stanowisku nr 19/95 z dnia 27 kwietnia 1995 r., dotyczącym podstawowych problemów edukacji narodowej. Rektorzy podzielili opinię RG Sz. W., że „poprawa sytuacji finansowej szkolnictwa wyższego winna być radykalna i natychmiastowa”. W stanowisku stwierdzono, iż „kontynuacja dotychczasowej polityki wobec problemów edukacji narodowej doprowadzi do zapaści cywilizacyjnej, której skutki mogą być nieodwracalne”. Konferencja uznała za potrzebne tworzenie Agencji Techniki i Technologii (jednej lub wielu), stanowiącej pomost dla przepływu myśli naukowej i technicznej od placówek naukowych do małych i średnich przedsiębiorstw przemysłowych oraz potrzeb badawczych od przedsiębiorstw do sfery nauki. Głównymi zadaniami agencji - jak wyrażono w stanowisku - powinny być:

- tworzenie baz danych i przekazywanie informacji o powstających nowych technologiach oraz potrzebach ich tworzenia dla określonych podmiotów,
- wspomaganie finansowe określonych inicjatyw,
- kojarzenie partnerów.

Konferencja stwierdziła, że „obecny system pomocy materialnej dla studentów wymaga reformy, szczególnie w zakresie opracowania zasad kredytowania kosztów utrzymania studentów i określenia warunków spłacania zaciągniętych kredytów”.

W stanowisku wyrażonym w tej sprawie napisano m.in.:

"Przedłożone do dyskusji Założenia reformy systemu pomocy materialnej dla studentów nie spełniają oczekiwań środowiska akademickiego, zwłaszcza w odniesieniu do wyjątkowo rozbudowanej centralizacji proponowanego systemu. Takie podejście nieuchronnie wywoła niedrożność systemu w całym toku postępowania na linii wnioskodawca-decydent, zaś samo jego funkcjonowanie pochłonie znaczną część dotacji budżetowej, przeznaczonej na działalność dydaktyczną i pomoc socjalną dla studentów".

Nie do przyjęcia jest propozycja odebrania uczelniom studenckiej bazy socjalnej.

■ 16 maja w godzinach przedpołudniowych JM Rektor prof. W. Winkler i Prorektor ds. Dydaktyki prof. B. Pochopień wystąpili w audycji nadanej „na żywo” przez Radio Puls w związku z jubileuszem 50-lecia Uczelni.

■ 19 maja JM Rektor prof. W. Winkler i Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju prof. A. Klimpel uczestniczyli w uroczystym, otwartym posiedzeniu Rady Wydziału Budownictwa z okazji 50-lecia Wydziału. O jubileuszu Wydz. Budownictwa piszemy w innym miejscu.

■ 26 maja JM Rektor uczestniczył w uroczystościach związanych z 50-leciem Politechniki Łódzkiej.

■ 29 maja obradowało Kolegium Rektorskie. Omawiano m.in. program czerwcowego posiedzenia Senatu.

STOPNIE NAUKOWE I STANOWISKA

■ Doktoraty

Stopień doktora nauk uzyskali:

- **mgr inż. Zdzisław RAK** (l.33) z Katedry Mechaniki Technicznej; temat pracy doktorskiej - „Modelowanie drgań giętnoskrętnych elektromechanicznych układów napędowych”, promotor - dr hab.inż. Eugeniusz ŚWITONSKI prof. Pol.Śl., RMT - 15.05.95.

- **mgr inż. Adam ZARYCHTA** (l.26) z Instytutu Metaloznawstwa; temat pracy - „Wpływ Nb na procesy wydzieleniowe w stalach szybkołączących W-Mo-V z podwyższonym stężeniem Si”, promotor - dr hab.inż. Leszek DOBRZAŃSKI prof.Pol.Śl., RMT - 31.05.95.

- **mgr inż. Janusz LASOTA** (l.41) z Katedry Technologii Chemicznej Węgla i Ropy Naftowej; temat pracy - „Badania nad wodorowym uszlachetnianiem smoły koksowniczej i innych cieczy węglowych”, promotor dr hab.inż. Andrzej MIANOWSKI prof. Pol.Śl., RCh - 8.03.95.

- **mgr inż. Andrzej ZIĘBA** (l.34) z Katedry i Zakładu Chemii Organicznej Śląskiej Akademii Medycznej; temat - „Sole 5, 12 - di (alkilo)tiochinantrenodiniowe - synteza i przemiany”, promotor dr hab.inż. Andrzej MAŚLANKIEWICZ prof. Śl.Akademii Medycznej, RCh - 10.05.95.

■ Habilitacje

Stopień doktora habilitowanego uzyskał

- **dr inż. Andrzej WAWRZYNEK** (l.42) z Katedry Mechaniki Teoretycznej; temat pracy - „Modelowanie krzepnięcia i stygnięcia metali oraz problemów dyfuzji ciepła za pomocą R-funkcji”, RMT - 7.12.1994, zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 24.04.1995.

■ Stanowisko profesora nadzwyczajnego

JM Rektor mianował z dniem 15 maja 1995 r. na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Chemii i Technologii **dra hab.inż. Jana ZAWADIAKA**. Wręczenie nominacji odbyło się 15 maja br.

Gratulacje.

UROCZYSTA PROMOCJA DOKTORÓW

20 marca br. w Auli Głównej na Wydziale Górniczo-Geologii odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów doktorom i doktorom habilitowanym.

Dyplom doktora nauk odebrało z rąk JM Rektora 36 osób, natomiast dyplom doktora habilitowanego - 11 osób. Wśród

nowo promowanych doktorów 17 osób to pracownicy następujących jednostek Uczelni: RAr (1), RAu (4), RB (2), RCh (1), RG (2), RIE (5), RMT (1), RM (1).

Dyplomy doktora habilitowanego otrzymali:

dr hab.inż. Z. FRANKIEWICZ (RAu)

dr hab.inż. B. HANAK (RG)

dr hab.inż. M. KOLARCZYK (RG)

dr hab.inż. J. ŁUKOWSKI (RM)

dr hab.inż. M. PASKO (RE)

dr hab.inż. F. PLEWA (RG)

dr hab.inż. J. SKOREK (RIE)

dr hab.inż. A. WALASZEK-BABISZEWSKA (RG)

dr hab.inż. A. WAWRZYNEK (RB)

oraz spoza Uczelni:

dr hab.inż. M. BEREZOWSKI

dr hab.inż. J. HICKIEWICZ.

ORGANIZACJA

W maju 1995 roku ukazały się następujące akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej

■ Zarządzenia

- Nr 16/94/95 z dnia 10 maja w sprawie powołania Zespołu Konsultacyjnego do opracowywania planów rzeczowo-finansowych Wydziałów
- Nr 17/94/95 z dnia 10 maja w sprawie zasad gospodarki finansowej Politechniki Śląskiej
- Nr 18/94/95 z dnia 29 maja w sprawie powołania Komisji ds. opracowania tematów zadań na sprawdziany przedmiotowe obowiązujące kandydatów na I rok studiów w roku akademickim 1995/96
- Nr 19/94/95 z dnia 31 maja w sprawie opłat za zajęcia na studiach wieczorowych, zaocznych, eksternistycznych i dziennych w roku akademickim 1995/96

■ Pisma okólne

- Nr 12/94/95 z dnia 29 maja w sprawie powołania Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej w roku akademickim 1995/96

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

■ Wyjazdy

Maj był rekordowym miesiącem pod względem wyjazdów zagranicznych naszych pracowników. Dział Współpracy z Zagranicą zarejestrował aż 102 wyjazdy. A oto 21 krajów, do których udali się w tym miesiącu pracownicy Uczelni: Czechy (31 osób), Niemcy (10), Wielka Brytania (9), Włochy (8), Słowacja (7), Dania (4), Holandia (4), Ukraina (4), USA (4), Irlandia (3), Portugalia (3), Szwajcaria (3), Belgia (2), Francja (2), Rosja (2) oraz Austria, Japonia, Kanada, Słowenia, Szwecja i Węgry (po jednej osobie). Cele wyjazdów: konferencje, kongresy i zjazdy - 49 osób, staże i kursy - 27, konsultacje, szkoły letnie i wykłady - 8, wymiana - 4, praca - 2 oraz inne powody - 12 osób.

■ Przyjazdy

Do Uczelni przybyło w tym okresie 35 osób z zagranicy (wszyscy na zaproszenie), w tym: z Niemiec - 13, z Ukrainy - 12, z Belgii - 3, z Rosji - 3, z Francji - 2 oraz z Wielkiej Brytanii - 2.

50-LECIE WYDZIAŁU BUDOWNICTWA

Uroczystości 50-lecia Wydziału Budownictwa zaplanowano na maj i październik bieżącego roku.

19 maja odbyło się w Auli Głównej na Wydziale Górnictwa i Geologii uroczyste, otwarte posiedzenie Rady Wydziału z udziałem JM Rektora prof. W. Winklera i Prorektora ds. Organizacji i Rozwoju prof. A. Klimpla. Posiedzenie, które rozpoczęło się o godz. 11.00, otworzył Dziekan dr hab.inż. A. Motyczka, prof. Pol. Śl. Po wystąpieniu okolicznościowym JM Rektora został wygłoszony referat nt. „Wydział Budownictwa wczoraj i dziś”, przygotowany przez prof. dra hab.inż. Józefa Głomba i doc. dra inż. Wojciecha Sitko. Wrę-

czono odznaczenia i wyróżnienia pracownikom Wydziału, odczytano adresy gratulacyjne i wysłuchano okolicznościowych wystąpień zaproszonych gości.

20 października br. odbędzie się natomiast w gmachu Wydziału Budownictwa Sesja Naukowa połączona z prezentacją dorobku naukowego Wydziału. Wykład inauguracyjny nt. „Współczesne kierunki rozwoju mechaniki kompozytów” wygłosi prof.dr hab.inż. Czesław Woźniak (IPPT-PAN Warszawa). Sesję naukową uzupełnią spotkania absolwentów w grupach koleżeńskich, a wieczorem odbędzie się „Bal absolwentów”.

MIĘDZYNARODOWY SUKCES NASZYCH STUDENTÓW

W tegorocznej edycji konkursu Benedictus Awarel organizowanego przez Amerykańskie Stowarzyszenie Wyższych Szkół Architektonicznych (Association of Collegiate Schools of Architecture) wzięło udział ok. 1200 studentów z ok. 100 krajów z całego świata.

Jury wybrało sześć zwycięskich prac, a wśród nich jedną z Polski - **projekt Wojciecha Małeckiego wykonany przy współpracy Joanny Dzieciatkowskiej, studentów Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej**. Praca była wykonana pod kierunkiem prof.dr hab. inż.arch. Witolda Molickiego.

Tematem konkursu był projekt Centrum Studiów nad kulturą i religią na niewielkiej wyspie Miyajima, w pobliżu świętego sanktuarium religii Shinto - Itsukushima. Próba znalezienia wspólnego języka pomiędzy kulturą tradycji japońskiej, religii Shinto, Buddyzmem, a kulturą europejską, kształtowaną od wielu wieków w nurcie religii i tradycji rzymsko-katolickiej, była wyjątkowo trudnym a zarazem inspirującym wyzwaniem.

W skład międzynarodowego jury wchodził architekt Thomas Beeby z Chicago, Pan Hanganu z Montrealu oraz Fumihiko Maki z Tokio.

Informację o sukcesie naszych studentów-architektów, wraz z prezentacją pracy, zamieścił miesięcznik SARP - Magazyn Architekt (nr 5, 1995).

XLIV OLIMPIADA FIZYCZNA

Dobiegła końca XLIV Olimpiada Fizyczna. W tegorocznej edycji prace wykonane w ramach zawodów I stopnia nadeszło 93 uczniów szkół średnich z województwa katowickiego. Z tej grupy Komitet Okręgowy Olimpiady zakwalifikował do zawodów II stopnia - teoretycznych 49 uczniów. Zawody odbyły się w Politechnice Śl. 15 stycznia 1995 r. W ich rezultacie do zawodów II stopnia doświadczalnych zakwalifikowało się 7 uczniów. Zawody doświadczalne odbyły się też w naszej Uczelni, 19 lutego 1995 r Uczestnicy zawodów doświadczalnych zakwalifikowali się do finału, który odbył się w Warszawie 18 i 19 kwietnia. Cała siódemka z naszego okręgu odniosła tam sukcesy. **Tytuł laureata Olimpiady Fizycznej** uzyskali: Aleksander SEMAN (I LO Rybnik, nauczyciel fizyki dr Jerzy KRZAK) i Adam BEDNORZ (II LO Tychy, nauczyciel mgr Renata PUDYKIEWICZ). Tytuły finalistów uzyskali: Mariusz DYKIEREK i Łukasz RAUER (VIII LO Katowice, nauczyciel mgr Józef GREUPNER), Marcin MARZEC (I LO Dąbrowa Górnicza, nauczyciel dr Stanisław WÓJCIK), Tomasz PAZUR (Technikum Elektroniczne Sosnowiec, nauczyciel mgr Małgorzata GALWAS) i Jerzy RESPONDEK (II LO Ruda Śl., nauczyciel mgr Danuta MALICKA). Zgodnie już z pewną tradycją uczestnicy zawodów II stopnia doświadczalnych i ich nauczyciele zostali uhonorowani dyplomami JM Rektora Politechniki Śl. Dyplomy upoważniają uczniów do otrzymania oceny bardzo dobrej z fizyki w przypadku starania się o przyjęcie na studia w Politechnice Śl.

W uroczystości wręczenia dyplomów, która odbyła się 25 kwietnia 1995 r. w sali Rady Wydziału Matematyczno-Fizycznego, wzięli udział: Prorektor ds. Dydaktyki prof. Bolesław POCHOPIEŃ, Dziekan Wydziału Matematyczno-Fizycznego prof. Mieczysław PAZDUR, członkowie Komitetu Okręgowego Olimpiady: dr Stanisław KOCHOWSKI - przewodniczący, dr inż. Jerzy BODZENTA - sekretarz, mgr Bogusław LANUSZNY - przedstawiciel nauczycieli fizyki oraz wymienieni wyżej uczniowie wraz z nauczycielami. Podczas uroczystości przedstawiciele Władz Uczelni i Wydziału scharakteryzowali kierunki stu-

diów w Politechnice Śl. i na Wydziale Matematyczno-Fizycznym oraz odpowiadali na liczne pytania uczniów i nauczycieli. Wysłuchano także referatu dr inż. Adama WALANUSA z Instytutu Fizyki pt. „Deterministyczny chaos”. Na zakończenie uczniowie i nauczyciele zwiedzili laboratoria naukowe Instytutu Fizyki.

KONKURS CHEMICZNY

W dniach 29.03. i 6.04.1995 roku odbył się III Konkurs chemiczny dla młodzieży szkół średnich z regionu Śląska, zorganizowany przez Wydział Chemiczny Politechniki Śląskiej oraz Oddział Gliwicki Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Jak co roku Konkurs był elementem akcji promocyjnej Wydziału Chemicznego. Był również imprezą towarzyszącą obchodom 50-lecia istnienia Wydziału Chemicznego.

Tegoroczny konkurs spotkał się z rekordowo dużym zainteresowaniem ze strony młodzieży. Wzięło w nim udział 207 uczniów z 43 szkół, z 25 miast naszego regionu. Podobnie jak w latach ubiegłych składał się z dwóch części - pisemnej i laboratoryjnej. Ponadto uczniowie wraz z opiekunami wysłuchali wykładu prof. Zbigniewa Grzywny pt.: „Chemiczno-matematyczne próby wyjaśnienia niektórych tajemnic życia”. Mieli także możliwość zwiedzenia wybranych Instytutów Wydziału.

Zwycięzcą konkursu został Łukasz Woźniak - uczeń Liceum Ogólnokształcącego z Rydułtów, a pierwsze miejsce w rankingu szkół zajęły Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe z Katowic. Laureaci Konkursu oraz nauczyciel, którego uczniowie uzyskali najlepsze wyniki (mgr Zofia Pawłowska ze Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych z Katowic) otrzymali nagrody rzeczowe. Fundatorami nagród byli: Wydział Chemiczny, Fundacja na rzecz Politechniki Śląskiej, firma prywatna „Syntal”, Polskie Towarzystwo Chemiczne, ZNP i NSZZ „Solidarność”.

Szczegółowe informacje o programie i rezultatach znajdują się niebawem w „Kurierze Chemicznym” i „Magazynie Szkolnym”.

DZIEŃ SPORTU STUDENCKIEGO

11 maja br. Ośrodek Sportu Politechniki Śląskiej zorganizował tradycyjny DZIEŃ SPORTU. W imprezie wzięło udział ok. 5500 studentów i studentek oraz 500 dzieci i młodzieży szkolnej z Gliwic.

Festyn sportowy w formie zabawowej rywalizacji sportowej trwał od godz. 9 do 14-tej.

W ramach festynu rozegrano następujące konkurencje: rzuty do kosza, żonglerka piłkarska, biegi przełajowe, rzuty do celu, toczenie opony, rzuty miotłą, rzuty strzałkami do tarczy, trójbój siłowy, skok w dal z miejsca, gry dwójkowe i miksty w siatkówce, gry singlowe w badmintonie, szachy, tenis stołowy, wyścig w kolarstwie górskim oraz konkurs wiedzy o AZS, Politechnice Śląskiej i sporcie.

Dla najlepszych przygotowano 2500 fantów (napoje, czekolady, ciastka, kiełbasa z rusztu). Festyn przy pięknej pogodzie był prowadzony na zewnątrz Ośrodka Sportu, a równolegle w hali sportowej rozgrywano finały w koszykówkę, siatkówkę i rywalizacje sportowe Władz Miasta Gliwic z Władzami Miasta Zabrze o puchar JM Rektora Pol. Śl. (w siatkówce, koszykówce, piłce nożnej). W tym samym czasie na stadionie XX-lecia rozegrano finały piątek piłkarskich.

Odbył się mecz piłki nożnej profesorowie - studenci Wydziału Górnictwa i Geologii, a w godz. 15.00 - 17.00 przeprowadzono wielobój wydziałów oraz pokazy tańca nowoczesnego i judo. O godz. 17.00 wręczono nagrody i puchary zwycięzcom.

Wyniki finałów:

TENIS ZIEMNY dla pracowników (24 startujących)

1 miejsce - prof.dr hab.inż. Andrzej KLIMPEL, Prorektor Politechniki Śląskiej

2 miejsce - dr Krzysztof CZAPLA, Z-ca Dyrektora Ośrodka Sportu Politechniki Śl.

RYWALIZACJA MIAST

1 miejsce - Zarząd Miasta Gliwice

2 miejsce - Zarząd Miasta Zabrze

KOSZYKÓWKA (startowało 9 wydziałów)

1 miejsce - Wydz. Inżynierii Środowiska i Energetyki

2 miejsce - Wydz. Budownictwa

SIATKÓWKA (startowało 7 zespołów)

1 miejsce - D.S. „Ondraszek”

2 miejsce - Wydz. Automatyki, Elektroniki i Informatyki

PIĄTKI PIŁKARSKIE (startowało 24 zespoły)

1 miejsce - Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki - I zespół

2 miejsce - Wydział Chemiczny

3 miejsce - Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki - II zespół

MISTRZOSTWA POL. ŚL. W KOLARSTWIE GÓRSKIM (startowało 16 zawodników)

1 miejsce - Jonarski Jarosław (II rok, RMT)

2 miejsce - Breguła Piotr (II rok, RB)

3 miejsce - Śliwiński Wojciech (V rok, RAu)

MECZ PIŁKI NOŻNEJ (profesorowie-studenci Wydziału Górnictwa i Geologii)

1 miejsce - studenci

MISTRZOSTWA POL. ŚL. W TENISIE ZIEMNYM KOBIET I MĘŻCZYZN

1 miejsce - Jarosław Kozak (RAr)

2 miejsce - Artur Kucharczyk (RMT)

3 miejsce - Jacek Widziszowski (RAr)

WIELOBÓJ WYDZIAŁÓW

Startowały wszystkie wydziały oraz Ośrodek Kształcenia Inżynierskiego w Rybniku

1 miejsce - Wydz. Inż. Materiałowej, Metalurgii, Transportu i Zarządzania

2 miejsce - Wydz. Środowiska i Energetyki

3 miejsce - Wydz. Elektryczny

Dzień ten spędzili na sportowo nie tylko studenci, ale również pracownicy Uczelni z JM Rektorem i Prorektorami oraz Władze Miast Gliwice i Zabrze.

Dyrektor Ośrodka Sportu mgr Czesław GARNCARZ wyraża za naszym pośrednictwem serdeczne podziękowanie za czynny

udział w imprezach sportowo-rekreacyjnych Kierownictwu Uczelni i nauczycielom akademickim oraz wszystkim uczestnikom i zaprasza na kolejny Dzień Sportu w przyszłym roku.

SPORT

■ Judo

● 30 kwietnia br. w Ośrodku Sportu rozegrano Drużynowy Turniej Judo Dzieci o puchar Henryka MAJNUSZA. W zawodach wzięło udział 8 drużyn (startowało 87 zawodników).

Pierwsze trzy miejsca w turnieju zajęły: AZS Gliwice (zesp.I), Polonia Rybnik i Stal Zabrze. Turniej stał na wysokim poziomie. Obecna była rodzina św/p. Henryka MAJNUSZA, koledzy i przyjaciele oraz licznie przybyli kibice. Zawody przebiegały w miłej i sportowej atmosferze. Na zakończenie rodzina wręczyła puchary dla najlepszych drużyn oraz zawodnikom pierwszych dwóch drużyn.

● W dniach 11-14.05.br. we Wrocławiu odbyły się Mistrzostwa Polski w Judo Kadetów i Kadetek. Bardzo duży sukces odnieśli zawodnicy AZS-u Gliwice zdobywając trzy medale:

1. Złoty Medal - **Sebastian LASKOWSKI** (65 kg)
2. Brązowy Medal - **Dominik FOLTYN** (65 kg)
3. Brązowy Medal - **Katarzyna SŁADKOWSKA** (66 kg).

● W dniach 19 i 20 maja br. w hali Ośrodka Sportu odbyły się **MISTRZOSTWA POLSKI POLITECHNIK**. Brało w nich udział 68 zawodników z sześciu uczelni. Nasi zawodnicy zajęli zespołowo II miejsce za Politechniką Warszawską zdobywając indywidualnie w poszczególnych kategoriach:

ZŁOTE MEDALE

1. Michał RZESZUTEK (71 kg)
2. Bronisław WOŁKOWICZ (78 kg)
3. Roman WOŁOSZYN (95 kg)

SREBRNY MEDAL

1. Andrzej WIECZOREK (+95 kg)

BRAZOWE MEDALE

1. Zdzisław KOSTURBAŁA (60 kg)
2. Grzegorz SYPNIEWSKI (71 kg)
3. Krzysztof RASEK (78 kg)
4. Sebastian KAFANKE (86 kg)
5. Ireneusz KWIECIŃSKI (+95 kg)

● W tym samym czasie w Bielsku-Białej rozegrano **MIĘDZYNARODOWY TURNIEJ JUDO** Kadetów i Kadetek stojący na wysokim poziomie.

Kadeci AZS Gliwice nie zawiedli zdobywając 2 **BRAZOWE** medale:

Dominik FOLTYN - 65 kg

Sebastian LASKOWSKI - 71 kg oraz

5. miejsce Mariusz NOWAK - 95 kg.

Kadetki zdobyły **BRAZOWY** medal (Anna DOBRODZIEJ - 66 kg), oraz 5. miejsce (Katarzyna SŁADKOWSKA - 66 kg).

■ Osiągnięcia trójboistów

Olbrzymi sukces odnotowali zawodnicy sekcji trójboju siłowego AZS Gliwice startując po raz pierwszy w Mistrzostwach Śląska seniorów rozegranych w Chorzowie. Drużynowo zajęli II-gie miejsce, a indywidualnie **Marcin KRAUZE** zdobył tytuł Mistrza Śląska do 100 kg. Tytuły v-ce mistrzów uzyskali: Jacek JAŃCZAK (do 60 kg), Marek WŁODARCZYK (do 67,5 kg), Piotr GRZYBOWSKI (do 82,5 kg), a trzecie miejsca zdobyli: Andrzej MAĆKOWSKI (do 67,5 kg) i Tomasz TELENGA (do 100 kg). Pozostałe wyniki: Mariusz KRAUZE - V miejsce, Robert RZEPKA - VI miejsce i Andrzej ORAWCZYK - VII miejsce (wszyscy w wadze do 90 kg).

Wszyscy zawodnicy są studentami Pol. Śl. Opiekunem sekcji jest **mgr Stanisław GRYMOWICZ**. Dotychczas sekcja była najlepsza w pionie akademickim, teraz staje się potęgą w gronie seniorów na Śląsku.

■ Koszykówka

W dniach 20-23 kwietnia br. w Holandii rozegrano Międzynarodowy Turniej Koszykówki Mężczyzn. W turnieju startowały zespoły akademickie z: Francji, Niemiec,

Belgii, Włoch, Holandii oraz zespół Pol. Śl. z Gliwic, który w ścisłym finale pokonał kolegów z Francji.

■ Siatkówka

● **AZS Gliwice II**: W ostatniej kolejce ligi okręgowej wygrali u siebie z Błękitnymi Sarnów 3:1 oraz w Bytomiu z Budowlanką 3:0 i zakończyli rozgrywki.

● **Liga Międzyuczelniana**: siatkarze Pol. Śl. wygrali z Akademią Ekonomiczną 3:0 oraz z reprezentacją Wydziału w Katowicach również 3:0 i zakwalifikowali się do finału.

● **Ośrodek Sportu Pol. Śl.** był organizatorem imprez sportowo-rekreacyjnych z okazji 3-go Maja, w następujących dyscyplinach: judo (8 zesp. - 86 zawodników), siatkówka (50 uczestników), piłka nożna (4 drużyny), tenis ziemny (32 startujących).

KRONIKA ŻAŁOBNA

■ 8 kwietnia 1995 roku zmarł w wieku 73 lat **profesor Gieorgij Pawłowicz ŁYSZCZINSKIJ**, wieloletni Rektor Nowosybirskiego Instytutu Elektrotechnicznego (1955-91), doktor honoris causa Politechniki Śląskiej (1974), specjalista automatyki i napędów elektrycznych. Był współinicjatorem współpracy naukowej i dydaktycznej między Politechniką Śląską a NETI w Nowosybirsku, zapoczątkowanej w 1966 roku. O uznanym Jego autorytecie naukowym świadczył fakt przewodniczenia licznym radom naukowym nadającym stopnie kandydackie i doktorskie, udział w radach naukowych przy centralnych organach ZSRR kierujących nauką i dydaktyką oraz zapraszanie Go przez organizatorów wielu ważnych konferencji naukowych w Europie. Był twórcą szkoły energoelektroników w Zachodniej Syberii, promotorem kilkudziesięciu przewodów kandydackich. W gronie Jego wychowanków jest wielu znanych profesorów. Dzięki swoim cechom

osobistym, głęboko humanistycznej postawie życiowej, zjednał sobie wielu przyjaciół także w Polsce. Był gorącym orędownikiem - i doskonałym przykładem - zbliżenia społeczeństw Polski i Rosji.

■ 1 maja 1995 roku zmarł nagle w Bochum (RFN) w wieku 64 lat **prof.zw.dr hab. nauk ekonomicznych Jerzy PIETRUCHA**, kierownik Zakładu Regionów Przemysłowych Instytutu Organizacji i Zarządzania Przedsiębiorstwem Politechniki Śląskiej, wieloletni pracownik (1964-92) i dyrektor Śląskiego Instytutu Naukowego w Katowicach, członek wielu towarzystw naukowych, prezes Europejskiej Akademii na Śląsku, członek Komisji Nauk Demograficznych i Gospodarki Regionalnej PAN, członek Międzynarodowej Akademii Badań Przestrzennych i Planowania Regionalnego (Hannover - RFN), Międzynarodowego Instytutu Praw Mniejszości Narodowych i Regionalizmu (Monachium - RFN), Międzynarodowego Centrum Biograficznego (Cambridge - Wielka Brytania) oraz członek Biura Studiów Strategicznych (Essen - RFN).

Za działalność naukową, organizacyjną i dydaktyczną był odznaczony m.in. Krzyżami Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 8 maja w Koszęcinie.

■ 11 maja 1995 roku zmarł nagle w 49 roku życia **prof.dr hab. Mieczysław PAZDUR**, Dziekan Wydziału Matematyczno-Fizycznego Politechniki Śląskiej, kierownik Zakładu Zastosowań Radioizotopów w Instytucie Fizyki, serdeczny kolega i przyjaciel, wybitny

naukowiec, nauczyciel i wychowawca. Niemal całe swe życie poświęcił pracy naukowej i dydaktycznej w Politechnice Śląskiej. Przez wiele lat kierował Laboratorium Radiowęglowym w Instytucie Fizyki, doprowadzając do ogromnego rozwoju chronometrii radiowęglowej w Polsce. W swej dziedzinie był autorytetem naukowym na skalę światową. Był autorem lub współautorem ponad 200 publikacji naukowych, twórcą Konferencji "Metody Chronologii Bezwzględnej" i serii wydawnictw "Geochronometria". Zmarły był wieloletnim członkiem Prezydium i Przewodniczącym Sekcji Chronologii i Datowania Bezwzględnego Komitetu Badań Czwartorzędu PAN, członkiem - założycielem Komisji Paleografii Oddziału PAN w Krakowie, założycielem i prezesem Fundacji Radiowęglowej, członkiem Zarządu Fundacji na Rzecz Politechniki Śląskiej, członkiem Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” Politechniki Śląskiej i Komisji Zakładowej I kadencji, członkiem Polskiego Towarzystwa Fizycznego i European Physical Society. Laureat nagród Sekretarza Naukowego PAN i Ministra Edukacji Narodowej, twórca kierunku studiów „Fizyka Środowiska” na Wydziale Matematyczno-Fizycznym, od 1980 r. współredaktor „Biuletynu Informacyjnego” KZ NSZZ „Solidarność”.

Odszedł w pełni sił twórczych. Był człowiekiem skromnym, głęboko ideowym i prawym, oddanym wartościom narodowym, chrześcijańskim i etosowi „Solidarności”. Swoją postawą i całym życiem zaskarbił sobie szacunek i uznanie.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 17 maja w Kościele Parafialnym p.w. św. Bartłomieja w Gliwicach. Został pochowany na Cmentarzu Lipowym.

Od redakcji: Zakład Graficzny serdecznie przeprosza Szanownych Czytelników za błędne wydrukowanie roku wydania na stronach nieparzystych poprzedniego numeru Z ŻYCIA... (zamiast kwiecień '95 wydrukowano kwiecień '94).

Opracowanie redakcyjne: dr inż. Marian Mikrut, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów Pol. Śl., Gliwice, ul. B. Krzywoustego 2, p. 623, tel. 37-26-22